

Số: 04/2022/QĐDS-ST

Tuy An, ngày 15 tháng 6 năm 2022

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức và điều khiển hành vi**

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN TUY AN, TỈNH PHÚ YÊN
Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Lê Thị Xuân Hương.

Thư ký phiên họp: Ông Nguyễn Văn Thanh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Tuy An, tỉnh Phú Yên tham gia phiên họp: Ông Biện Tấn Hoàng - Kiểm sát viên.

Ngày 15 tháng 6 năm 2022 tại trụ sở Toà án nhân dân huyện Tuy An, tỉnh Phú Yên mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 17/2022/TLST-VDS ngày 21 tháng 3 năm 2022 về yêu cầu “Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp số: 17/2022/QĐST-VDS ngày 30 tháng 5 năm 2019, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

* *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà **Trần Thị H** – sinh năm 1973; Địa chỉ: khu phố B, thị trấn T, huyện A, tỉnh Phú Yên, có mặt.

* *Người đại diện theo ủy quyền của người yêu cầu giải quyết việc dân sự bà Trần Thị H:* Ông **Trần Danh T** – sinh năm 1958; Địa chỉ: 8 đường B, thị trấn T, huyện A, tỉnh Phú Yên, có mặt.

* *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

- Ông **Lê T** – sinh năm 1971; Địa chỉ: khu phố B, thị trấn T, huyện A, tỉnh Phú Yên, vắng mặt.

- Chị **Lê Thị Kim S** – sinh năm 1994; Địa chỉ: 1 T, phường A, thành phố Đ, tỉnh Lâm Đồng, vắng mặt.

- Chị **Lê Thị Hồng T** – sinh năm 1996; Địa chỉ: khu phố B, thị trấn T, huyện A, tỉnh Phú Yên, vắng mặt.

- Anh **Lê Q** – sinh năm 2000; Địa chỉ: khu phố B, thị trấn T, huyện A, tỉnh Phú Yên, vắng mặt.

* *Người đại diện theo ủy quyền của chị S, chị T, anh Q:* Bà **Trần Thị H** – sinh năm 1973; Địa chỉ: khu phố B, thị trấn T, huyện A, tỉnh Phú Yên, có mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu, yêu cầu bổ sung của người yêu cầu cùng các tài liệu khác trong hồ sơ thể hiện:

Bà Trần Thị H là vợ của ông Lê T – sinh năm 1971, địa chỉ: khu phố B, thị trấn T, huyện A. Quá trình sinh sống đến năm 2000, ông T phát bệnh động kinh, bà đã chữa trị nhiều bệnh viện tuyến huyện, tuyến tỉnh và trung ương nhưng bệnh ông T không giảm mà ngày càng nặng hơn. Hiện nay ông T đang điều trị ngoại trú tâm thần và nhận thuốc uống hàng tháng tại Phòng Dân số và y tế cơ sở huyện Tuy An. Ông T đang hưởng trợ cấp hàng tháng. Ông T không làm chủ được hành vi của mình, bản thân ông T lúc tỉnh lúc lại lên cơn tâm thần và có những hành vi không bình thường. Nhận thấy ông T có dấu hiệu mất năng lực hành vi dân sự, do đó bà H yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Lê T là người mất năng lực hành vi dân sự.

Quá trình giải quyết việc dân sự, bà H yêu cầu bổ sung: đề nghị Tòa án tuyên bố ông T hạn chế năng lực hành vi dân sự hoặc có khó khăn trong nhận thức và điều khiển hành vi.

Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan Lê Thị Kim S, Lê Thị Hồng T và Lê Q có bản tự khai thể hiện: Thống nhất đồng ý với yêu cầu của bà Trần Thị H, đề nghị Tòa án tuyên bố ông Lê T mất năng lực hành vi dân sự, hạn chế năng lực hành vi dân sự hoặc có khó khăn trong nhận thức và điều khiển hành vi.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Tuy An tham gia phiên họp phát biểu: Quá trình giải quyết việc dân sự, Thẩm phán, Thư ký và người yêu cầu đã tuân thủ đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Ý kiến về việc giải quyết việc dân sự: Căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự, đã được xem xét tại phiên họp, nhận thấy yêu cầu của người yêu cầu là có căn cứ nên đề nghị Tòa án căn cứ Điều 227 Bộ luật tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 23 của Bộ luật dân sự, chấp nhận yêu cầu của bà Trần Thị H, tuyên bố ông Lê T có khó khăn trong nhận thức và điều khiển hành vi.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tham gia phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Tuy An nhận định:

Về quan hệ pháp luật: Bà Trần Thị H yêu cầu tuyên bố ông Lê T – sinh năm 1971; Trú tại: Khu phố B, thị trấn T, huyện A, tỉnh Phú Yên là có khó khăn trong nhận thức và điều khiển hành vi nên yêu cầu của bà H là yêu cầu việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Tuy An, tỉnh Phú Yên theo quy định tại khoản Điều 27; Điều 35 của Bộ luật tố tụng dân sự.

Xét yêu cầu của bà Trần Thị H: Bà H và ông T có đăng ký kết hôn. Quá trình sinh sống có 03 con chung là Lê Thị Kim S, Lê Thị Hồng T và Lê Q. Từ năm 2000, ông T phát bệnh động kinh và được điều trị nhưng đến nay vẫn không thuyên giảm, ông T đang nhận trợ cấp xã hội và nhận thuốc uống hàng tháng về bệnh tâm thần, không có khả năng làm chủ hành vi. Chị Sen, chị Thắm và anh Quàng thống nhất như trình bày của bà H.

Nhận thấy ông T có dấu hiệu mất năng lực hành vi dân sự, do đó bà H yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Lê T mất năng lực hành vi dân sự.

Ngày 14/4/2022, Tòa án nhân dân huyện Tuy An, tỉnh Phú Yên đã ban hành quyết định số 02/2022/QĐ-TCGD để trưng cầu giám định pháp y tâm thần đối với ông Lê T.

Tại Kết luận Giám định pháp y tâm thần số 84/KLGD ngày 25/4/2022 của Trung tâm pháp y tâm thần Khu vực Tây Nguyên đối với ông Lê T đã kết luận:

- Về y học: Hiện tại đang sự bị bệnh: Động kinh có rối loạn tâm thần (G40-ICD10).

- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Hiện tại đang sự: hạn chế khả năng nhận thức và hạn chế khả năng điều khiển hành vi (có khó khăn trong nhận thức, làm chủ ở các vụ việc dân sự).

Ngày 18/5/2022, bà H có đơn yêu cầu bổ sung tuyên bố ông Lê T có khó khăn trong nhận thức và điều khiển hành vi.

Căn cứ khoản 1 Điều 23 của Bộ luật dân sự có đủ cơ sở chấp nhận đơn yêu cầu của bà Trần Thị H về việc yêu cầu tuyên bố ông Lê T là người có khó khăn trong nhận thức và điều khiển hành vi.

Về lệ phí: Người yêu cầu phải chịu lệ phí sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ: Điều 27; Điều 35; Điều 149; Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 23 của Bộ luật dân sự; khoản 1 Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội.

- Chấp nhận yêu cầu của bà Trần Thị H về việc “Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi” đối với ông Lê T. Tuyên bố ông Lê T – sinh năm 1971; Trú tại: Khu phố B, thị trấn T, huyện A, tỉnh Phú Yên là người có khó khăn trong nhận thức và điều khiển hành vi.

- Về người giám hộ: Chỉ định bà Trần Thị H – sinh năm 1973; Địa chỉ: khu phố B, thị trấn T, huyện A, tỉnh Phú Yên là người giám hộ cho ông Lê T.

Bà H có nghĩa vụ của người giám hộ:

- + Chăm sóc, bảo đảm việc điều trị bệnh cho người được giám hộ;
- + Đại diện cho người được giám hộ trong các giao dịch dân sự;
- + Quản lý tài sản của người được giám hộ (nếu có);
- + Bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

Bà H có các quyền của người giám hộ:

- + Sử dụng tài sản của người được giám hộ để chăm sóc, chi dùng cho những nhu cầu thiết yếu của người được giám hộ (nếu có);

- + Được thanh toán các chi phí hợp lý cho việc quản lý tài sản của người được giám hộ (nếu có).

+ Đại diện cho người được giám hộ trong việc xác lập, thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

- Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Trần Thị H phải chịu 300.000đ (Ba trăm nghìn đồng) lệ phí giải quyết việc dân sự, nhưng được khấu trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí đã nộp tại biên lai thu tiền số 0003855 ngày 21/3/2022 của Chi cục thi hành án dân sự huyện Tuy An, tỉnh Phú Yên. Bà H đã nộp đủ.

- Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Phú Yên;
- VKSND Tuy An (2);
- THA DS huyện Tuy An;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ, AV.

THẨM PHÁN- CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Lê Thị Xuân Hương